

KUR'ANDA PEYGAMBER'İN SÜNNETİ KONUSU (8)

(...düenden devam)

Kaldı ki Kur'ân'ın yazımı ve okunması tevatürle sabittir. Sünnetin ise dereceleri vardır. Lafız bakımından tevatürle sabit sünnet çok azdır. Gerisi mânâ olarak rivayet edilmiştir ki bunların da senet bakımından kuvvet dereceleri vardır. En sağlamı dahi Peygamber'in kendi söz kalıpları değil, onun sözlerinin anlamıdır. Bunların da pek azı manevî tevatüre dayanır. Gerisi bir iki veya birkaç kişinin rivayetine dayanmaktadır. Âhâd haberine dayanan ve fıkıh usulünde zan ifâde eden bu sözler, kesin ilim ifade eden tevatürle sabit Kur'ân'ı geçersiz bırakamaz, ona ters düşemez.

"Elçi size neyi verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa onu bırakın" cümlesi, ganimetle ilgilidir. Yani Peygamber'in size verdiği ganimet malını alın, onun vermeyip menettiğini bırakın, almayın demektir. Âyet ganimetlerle ilgili olmakla beraber, Peygamber'in diğer emir ve yasaklarını da kapsar. Peygamber'in emirlerine uymak, yasaklarından kaçmak gerekir.

Naîr Oğullarının toprakları fethedilince Peygamber (s.a.v.), Allah tarafından kendisine tahsis edilen bu toprakları, ilk muhâcirlere dağıtıp onları, ensâra yük olmaktan kurtarmak istedi. Bu konuda ensâr ile istişare etti. Onlar buna razı oldular. Ve bu malın, muhâcirlere dağıtılmasından, gönüllerinde bir burukluk hissetmediler. Bir rivâyete göre Peygamber (s.a.v.) ensâra:

— Kardeşleriniz mallarını ve çocuklarını bırakıp size geldiler. Dilerseniz sizin evlerinizden ve mallarınızdan alıp muhâcirlere de vereyim, bu ganimeti de sizinle onlar arasında bölüştüreyim. Dilerseniz bu ganimeti sadece muhâcirlere taksim edeyim, sizin evleriniz, mallarınız size kalsın, dedi. Dediler ki:

— Bizim evlerimizi ve mallarımızı da onlarla bölüştürelim, bu ganimet de yine tamamen onların olsun, biz bundan almayalım. Peygamber:

— Başka bir öneri yok mu? dedi.

— Başka ne olabilir, yâ Resûlâllah, dediler.

— Onlar çalışmayı (toprağı işlemesini) bilmezler. Siz onların yerine bu toprakları işler, ürününü bölüşürsünüz, dedi.

Onlar da içlerinde hiçbir cimrilik ve burukluk duymadan buna razı oldular (Câmi'u'l-beyân: 28/41-42; Mefâtîhu'l-ğayb: 29/282; İbn Kesîr: 4/340)

Âyetlerde fey'in, yani savaşız ele geçen ganimetlerin, kamulaştırılıp kamu işlerine ve bütün Müslümanların yararına harcanacağı buyurulmaktadır. Hz. Peygamber'in, bu toprağı muhacirlere dağıtması, en çok onların ihtiyaç içinde olmalarından dolayıdır. Çünkü bu husus, kendi takdirine bırakılmıştır. Tasarruf hakkı kendisindir. Ama Hz. Peygamber, fakir olduklarını, ihtiyaçları bulunduğunu söyleyen iki veya üç Me-dineliye de bu ganimetlerden pay ayırmıştır.
